

ter ikke lader sig gjøre. Jeg vil ikke her fremhæve den store Meilighed, der er forbunden med at forandre Sigteredskabene for alle Baaben, baade for hvært Skjts og for Haandvaaben, og at omarbejde Skydetabeller, Læreøger o. s. v. Det bliver Beting ved Siden af den vigtige Ting, at forebygge Feiltagelser i Kampens Dieblis. — Paa et andet Oebet vil denne Overgang ligeledes være vanskelig for Militæretaterne, men det er af betydelig mindre Betydning, nemlig med Hensyn til Forarbejdelsen af Materiel. Ved Anstæffelsen af helt nyt Materiel er det en temmelig ligegyldig Sag; man gjør sine Konstruktioner efter den nye Maalestok, og man arbejder da i Værkstederne efter den samme, det medfører ingen Banskellighed; det er endog saa Noget, man alt har været nødt til i længere Tid. Ved Anstæffelser, der ere skete i Udlandet, har man opgivet Maalene efter de fremmede Systemer, i England i feet og inches, i Frankrig og tilbels og saa i Sverrig i Meter. Derimod er Banskelligheden større ved det gamle Materiel. Der kan man ganske vist sige, at af det gamle Materiel vil man ikke anskaffe meget Nyt, og det er jeg ganske enig i, men det er dog nødvendigt at vedligeholde det, at reparere det og at forny de Dele deraf, som oplides; og her er der jo vel mangfoldige Steder, hvor det ikke kommer an paa en saa overordentlig Akkuratezse, at man ogsaa der meget godt kan bruge Metermaalet, men der er ogsaa Steder, hvor man maa have en meget nøgagtig Tilpasning mellem Delene, eller et vist, meget ubetydeligt Spillerum, eller hvor man maa tillade saadanne ganske smaa Afvigelser, som Fabrikationen gjør nødvendige, og der vil det være nødvendigt, dersom man skal bruge Metermaalet, at udtrykke det i saa smaa Brøddele af Meter, at det er umuligt at arbejde derefter. Under saadanne Omstændigheder har man intet Andet at gribe til end at gjøre en hel ny Konstruktion af disse gamle Gjenstande og at tillempe dem saaledes, at de kunne passe i det nye Maalsystem. Det vil ogsaa kunne lykkes, men det vil kun kunne ske paa Beføstning enten af Vægten eller Formen af den paagjældende Gjenstand, og det er med Hensyn til Reservedele og navnlig med Hensyn til Projektiler af meget stor Betydning. Det vil heretter ses, at det for Militæretaten vilde være meget ønskeligt, at Overgangstiden kunde have en temmelig stor Udstrækning, og jeg tror ikke, at den ret vel vil kunne sættes kortere end til den Tid, hvor vi kunne faae en voksen Generation, der i Skolen er bleven oplært i Bruugen af det nye System. Medens jeg kan tiltræde § 6, første Stykke, hvor der siges, at Tidspunktet for Indførelsen af metrisk Maal og Vægt ikke skal være tidligere end 3 Aar efter, at nærværende Lov er udkommen, for Beregningen af Sold og andre offentlige Afgifter, idet jeg tror, at disse tre Aar i saa Henseende ere tilstrækkelige, kan jeg altsaa ikke tiltræde det sidste Stykke, hvor

der staar: „Fra Treaarsdagen efter nævnte Tids punkt bliver metrisk Maal og Vægt, dog med de i § 4 nævnte Undtagelser, udelukkende at anvende.“ Det bliver i det Hele 6 Aar; og jeg tror, at det er en meget for kort Tid. Jeg tror, at det burde forandres til, at det ved Lov skulde bestemmes, naar det nye Maal udelukkende skulde anvendes, og dersom det ikke kan gjenneføres, tror jeg, at Administrationen paa sine forskjellige Omraader maatte have Ret til at gjøre Undtagelse for enkelte Afdelinger, der fortære under den. Jeg skal altsaa tillade mig at anbefale, at der maa ske en Forandring i § 6, sidste Stykke.

Teszen: Eigesom jeg i Almindelighed skal erkende, at det ikke er Regjeringens Feil, at de Fremskridt, der i de senere Aar her i Landet ere gjorte, paa mange Omraader ere overnaade smaa, saaledes skal jeg ogsaa med Glæde paaskjønne, at det vigtige Emne, som det foreliggende Forslag omhandler, er bragt frem til Behandling i Rigsdagen, fordi jeg tror, at derved virkelig vil kunne beredes Veien ikke blot for et lettere Samkvem mellem de forskjellige Folk, men at det tillige vil blive til stor Lettelse og stor Fordel i den indre Omsætning; og jeg finder mig saameget mere foranlediget til strag at udtale denne Paaskjønelse, som jeg nærer megen Loyalitet, hvorvidt de enkelte Bestemmelser, som denne Lov indeholder, i og for sig ere rigtige, hensigtsmæssige og nødvendige. Medens jeg nemlig tilfulde indser, at vort Fernbanevæsen har væsentlig bragt et saadant nært og hyppigt Samkvem tilstede mellem Folkene, at det føles meget stærkt, at der mangler Ensartethed i de Regler, hvorefter Afregninger og Omsætninger foregaa, saa er dog den Reform, som her paatænkes foretagen paa alle Omraader, baade med Hensyn til Længdemaal, Rummaal og Flademaal, ikke lige vigtig paa dem alle. Jyrt og fremmest er det efter min Mening Længdemaal, som trænger til en Forandring, det er navnlig det metriske Systems Indførelse paa Væglængder, som jeg tror vil spille den største Rolle med Hensyn til Afregninger i postalst Henseende. Med Hensyn til det metriske Systems Indførelse paa Flademaal og Rummaal, anser jeg det derimod ikke for at være i samme Grad vigtigt, fordi det i de internationale Forbindelser spiller en mindre Rolle, i alt Fald udenfor Handelsverdenen, og hvad Handelsverdenen angaar, da er den saa bekendt med de Forhold, der finde Sted i Udlandet, at det ikke for den har nogen stor Banskellighed at beholde det Gamle. — Smidertid er det ikke min Hovedindvending mod Loven, men min Hovedindvending er noget nær den samme som den, den sidste ærede Læser fremfattede, nemlig den, at det unddrages Rigsdagens Bestemmelse, til hvilket Tidspunkt den tvungene Indførelse af Lovens Bestemmelser skal finde Sted. Jeg er ganske enig i, hvad den sidste ærede Læser udtalte,